

ЗАКАРПАТСЬКИЙ УГОРСЬКИЙ ІНСТИТУТ ІМЕНІ ФЕРЕНЦА РАКОЦІ ІІ
II. RÁKÓCZI FERENC KÁRPÁLTALJAI MAGYAR FŐISKOLA

Затверджено Вченою радою ЗУІ
Протокол № 8 від 31 серпня 2023
Голова Вченої ради ЗУІ

С.С. Черничко

Уведено в дію наказом ректора ЗУІ
від 01.09.23 року № 66-Вн

Положення
про присвоєння звання «Професор-емерит»/«Професорка-емерит»
Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці ІІ

1. *Професор-емерит* – у випадку викладачки – *професорка-емерит* – термін латинського походження, прикладка якого у перекладі на українську мову означає «відставний, заслужений». У більшості країн (Європи та Північної Америки) це звання присвоюється науково-педагогічним працівникам, які вийшли на пенсію і мають наукову ступінь та вчене звання професора. У законі України «Про вищу освіту» цей термін не використовується, однак з точки зору автономії закладів вищої освіти на рівні законодавства заборони на запровадження та присвоєння такого звання не передбачено.

2. Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці II (далі – ЗУІ) має право присвоювати звання «*Професор-емерит*» або «*Професорка-емерит*» (далі йменуються разом – «*Професор-емерит*») згідно з рішенням Вченої ради. Критерії присвоєння звання «*Професор-емерит*», права та обов'язки особи, що отримала таке звання, умови та тривалість виплат дотацій визначаються цим Положенням.

3. Отримання/присвоєння звання «*Професор-емерит*»/«*Професорка-емерит*» відбувається *не автоматично*; звання присвоюється за рішенням Вченої ради лише відставним викладачам, котрі раніше перебували у трудових відносинах із закладом вищої освіти – у цьому випадку з ЗУІ.

4. Кандидатом на отримання звання «*Професор-емерит*» може стати особа, яка відповідає критеріям, викладеним у положенні, та відповідає наступним вимогам:

(а) вийшла на пенсію із займаної посади у ЗУІ не більше 3 (трьох) років тому, після виходу на пенсію не перебуває у трудових відносинах в Україні, була штатним працівником ЗУІ щонайменше 15 (п'ятнадцять) років безперервно до виходу на пенсію та щонайменше 3 (три) роки безперервно обіймала посаду президента та/або ректора інституту;

(б) вийшла на пенсію із займаної посади у ЗУІ не більше 3 (трьох) років тому, після виходу на пенсію не перебуває у трудових відносинах в Україні, була штатним працівником ЗУІ щонайменше 15 (п'ятнадцять) років безперервно до виходу на пенсію та щонайменше 5 (п'ять) років безперервно обіймала посаду проректора або завідувача кафедри;

(в) вийшла на пенсію із займаної посади у ЗУІ не більше 1 (одного) року тому, після виходу на пенсію не перебуває у трудових відносинах в Україні, була штатним працівником ЗУІ щонайменше 15 (п'ятнадцять) років безперервно до виходу на пенсію (з них щонайменше 5 років мала звання професора) та має науковий ступінь доктора наук та/або вчене звання професора (або ступінь/звання, що згідно чинного законодавства відповідають вище перерахованим), яке підтверджується відповідними документами.

5. Звання «*Професор-емерит*» присвоюється особі, яка відповідає умовам, переліченим у пунктах (а), (б) або (в) попереднього абзацу, за умови дотримання *щонайменше трьох* з наступних вимог:

- (а) викладацька діяльність у системі вищої освіти, яка здійснювалася протягом кількох десятиліть, високо оцінювалася на державному та міжнародному рівнях, результати якої підтверджуються кількісними показниками;
- (б) результати діяльності кандидата на звання у галузі підготовки молодих науковців підтверджуються кількісними показниками;
- (в) наукові досягнення кандидата визнаються на державному та міжнародному рівнях, що підтверджується кількістю публікацій та цитувань його наукових праць;
- (г) освітня та/або наукова організаційна та громадська діяльність кандидата має вагомий характер на державному та міжнародному рівнях;
- (д) кандидат взяв безпосередню участь у заснуванні ЗУІ чи його кафедр, науко-дослідних центрів, відкритті спеціальності, розробці освітніх програм;
- (е) кандидат протягом 10 (десяти) років обіймав посаду президента, ректора чи проректора та самовіддано працював задля розвитку навчального закладу;
- (з) кандидат вже отримав найвищу відзнаку визнання професійної діяльності ЗУІ – Перстень ім. Ракоці.

6. Під час розгляду кандидатури на присвоєння звання «Професор-емерит», окрім дотримання критеріїв, викладених у попередніх пунктах, можуть також братися до уваги такі критерії, як:

- (а) функції в управлінні навчально-науковими або іншими підрозділами інституту;
- (б) участь у роботі комітетів, радах навчально-наукового профілю та у підготовці та виданні періодичних наукових журналів;
- (в) вчені звання кандидата;
- (г) звання почесного доктора, професора, що присвоєне закордонним ЗВО;
- (д) державні та професійні нагороди за видатні досягнення у сфері освіти, науки, мистецтва та громадської діяльності;
- (з) виконання функцій візит-професора у закордонних ЗВО;
- (ж) нагороди, відзнаки, присвоєні ЗУІ.

7. На отримання звання «Професор-емерит» може претендувати особа, яка вийшла на пенсію із займаної посади у ЗУІ та не перебуває у трудових відносинах з іншими роботодавцями.

8. Рішення про присвоєння звання «Професор-емерит» приймається Вченою радою шляхом проведення таємного голосування за рекомендацією загальних зборів кафедри (або структурного підрозділу, де кандидат обіймав посаду до виходу на пенсію), поданою у письмовій формі секретарю Вченої ради, у якому міститься детальне обґрунтування відповідності кандидата критеріям, викладеним у попередніх пунктах. Кафедра або структурний підрозділ, звідки співробітник вийшов на пенсію, повинен подати письмову пропозицію до Вченої ради про присвоєння йому такого звання; внесені пропозиції розглядаються, оцінюються і затверджуються (шляхом таємного голосування) на засіданні Вченої ради за поданням секретаря Вченої ради

9. Права та обов'язки осіб, яким присвоєно звання «Професор-емерит»:

- (а) Право носити звання «Професор-емерит» надається за рішенням Вченої ради та наказом ректора і президента. Звання «Професор-емерит» присвоюється на невизначений термін.
- (б) Присвоєння звання підтверджується відповідним атестатом, який видається Вченою радою ЗУІ; облік виданих атестатів ведеться секретарем Вченої ради ЗУІ. Список осіб, яким присвоєно звання «Професор-емерит», може оприлюднюватися на веб-сайті закладу.
- (в) Професори-емерити входять до колективу відповідної кафедри та мають повноправне право голосу на її засіданнях. Професори-емерити мають право обирати або бути обраними до складу Вченої ради та інших (профільних, експертних) структур, рад і комітетів ЗУІ.
- (г) Професор-емерит має право брати участь у голосуванні на зборах з приводу обрання особи на посаду ректора чи завідувача кафедри, але така особа на ці посади не може бути обрана.
- (д) Відставний професор-емерит за письмовим зверненням кафедри має право продовжувати викладати на освітніх програмах ЗУІ як візит-лектор. За свою викладацьку та дослідницьку діяльність професор-емерит не отримує оплату.
- (е) Професор-емерит (незалежно від викладацької чи дослідницької діяльності) за рішенням Вченої ради може отримувати винагороду. Вчена рада, враховуючи можливості кошторису закладу, може також прийняти рішення про присвоєння звання «Професор-емерит», але без виплати винагороди.
- (ж) У випадку, коли Вчена рада приймає рішення про виплату винагороди на користь професора-емерита, виплата винагороди здійснюється на підставі договору доручення, що не призводить до виникнення трудових відносин.
- (з) Розмір винагороди професора-емерита встановлюється наказом президента ЗУІ, що видається перед початком кожного навчального року. Під час розрахунку розміру винагороди враховується умова, що загальна місячна сума винагороди не повинна перевищувати загальну суму, розмір якої визначено в штатному розписі ЗУІ для посади професора; водночас розмір винагороди не може бути меншим ніж половина (50%) місячної суми, визначеної чинним законодавством України для професорських посад на відповідний календарний рік (п. 20 Єдиної тарифної сітки).
- і) У випадку, коли особа, якій присвоєно звання «Професор-емерит», визнана судом винною або порушує етичні норми ЗУІ, або ж у випадку, коли така особа влаштовується на роботу на умовах повної зайнятості в Україні, її можуть позбавити такого звання за рішенням Вченої ради. У випадку позбавлення звання виплата винагороди припиняється у зв'язку з втратою законних підстав для її отримання.
- к) Максимальна кількість осіб, які одночасно можуть мати звання «Професор-емерит» ЗУІ становить 12 (дванадцять) осіб, за винятком осіб, яким звання «Професор-емерит» було присвоєно відповідно до абзацу (а) пункту 4 цього Положення.